

Crna Gora

SKUPŠTINA CRNE GORE

-Odbor za ekonomiju, finansije i budžet-
Broj: 00-72/12-2/24 EFA 793 xxiv

Podgorica, 25. jul 2012. godine

SKUPŠTINI CRNE GORE

PODGORICA

Na osnovu člana 69 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Odbor za ekonomiju, finansije i budžet, sa sjednice održane 23. jula 2012. godine, podnosi

I Z V J E Š T A J

o razmatranju REALIZACIJE ZAKLJUČAKA SKUPŠTINE CRNE GORE (BROJ: 00-72/12-2/24)
POVODOM RAZMATRANJA OSTVARIVANJA ZAKLJUČAKA SKUPŠTINE CRNE GORE
POVODOM DONOŠENJA ODLUKE O POTVRĐIVANJU ODLUKE O PREUZIMANJU DUGA
AD KOMBINATA ALUMINIJUMA PODGORICA (BROJ: 00-72/12-2/13)

I Imajući u vidu da je Skupština Crne Gore, na sjednici održanoj 8. juna 2012. godine, donijela zaključke kojima se, između ostalog, poziva Vlada da najmanje petnaestodnevno izvještava Odbor za ekonomiju, finansije i budžet o stepenu realizacije svih zaključaka Skupštine koji se odnose na AD Kombinat aluminijuma Podgorica (KAP), Odbor je, po drugi put, razmotrio Informaciju o realizaciji navedenih zaključaka, koja je uz Izvještaj o poslovanju KAP-a u 2011. godini, dostavljena i u pisanoj formi (br. 00-64-05/12-44/2).

Ministar ekonomije, dr Vladimir Kavarić, naveo je da Informacija, pored novih podataka, sadrži i one koje su bile predmet posebne pažnje poslanika iskazane na sjednici Odbora od 9. jula 2012. godine.

Kako se, između ostalog, na prethodnoj sjednici Odbora govorilo o eventualnom trošku i dužini trajanja arbitraže, ministar je objasnio proceduru arbitražnog postupka koji bi bio pokrenut po UNCITRAL pravilima protiv CEAC-a u vezi sa Ugovorom o poravnjanju. Istakao je da samo konstituisanje arbitražnog tribunala može trajati od 3 do 6 mjeseci, ukoliko ne bi postojala saradnja bilo koje strane u postupku. Uzakao je da trajanje arbitražnog postupka nije moguće pouzdano procijeniti, imajući u vidu da na kompleksnost predmeta spora prije svega utiču obje strane svojim podnescima i zahtjevima, da treba skrenuti pažnju na tendenciju relativno dugog trajanja ovog postupka, kao i da postupci pred ICC¹ arbitražama u prosjeku traju od 9 mjeseci pa do 4 godine. U odnosu na troškove arbitraže, istakao je da je to skup proces i da bi, ukoliko bi postupak protiv CEAC-a bio ograničen na zahtjev za prenos svih akcija koje CEAC trenutno posjeduje, vrijednost spora mogla biti određena kroz vrijednost akcija koje se potražuju i u tom slučaju iznos naknada bi bio u rasponu od 0,12% do 0,9% od vrijednosti spora. Vrijednost spora bi u ovom trenutku, ukoliko bi se pošlo od trenutne vrijednosti akcija na Montenegroberzi, iznosila 7.482.086 €. Pored troškova za arbitre, tu su i troškovi ICC-a kao organa imenovanja, kao i dodatni troškovi. Podsetio je da pored arbitraže postoje alternativni načini da se saradnja sa CEAC-om prekine, i to: stečaj u KAP-u,

¹ ICC – Međunarodni Arbitražni Sud

restrukturiranje KAP-a kroz konverziju duga KAP-a u akcije i preuzimanje upravljanja KAP-om od strane države, kao i rješavanje situacije kroz ulazak novog strateškog partnera u KAP na osnovu njegovog preuzimanja akcija od CEAC-a pod prihvatljivim uslovima. Podsjetio je, takođe, na ponudu njemačke kompanije HGL i ocijenio pozitivnim što, iako ista ima godišnji prihod na nivou KAP-a, ova kompanija ima dobru komunikaciju sa bankarskim sektorom od kojeg očekuje finansijsku podršku za projekat preuzimanja KAP-a. Naveo je da je kompanija HGL započela sa izradom Due Diligence-a², za koji je potrebno od 6 do 8 nedjelja i da Vlada očekuje stav ove njemačke kompanije po pitanju preuzimanja KAP-a do kraja avgusta. Ministar je istakao i da kompanija HGL nije jedina koja je zainteresovana za preuzimanje KAP - a. Takođe je naveo da je Vlada, nakon sprovedene procedure, od strane Ministarstva finansija za angažovanje nezavisnog revizora koji bi ispitao poslovanje KAP - a od dana preuzimanja od strane CEAC - a, i preliminarnog izbora revizorske kuće Ernest & Young, od strane iste obaviještena da je odustala od ponuđenog angažmana. Ministar je, takođe, naveo da se situacija u KAP-u u posljednje vrijeme usložnjava i može dovesti do zaustavljanja rada. Naime, kako je dug za električnu energiju premašio 40 mil €, EPCG je bila prinudena da zahtjeva smanjenje nivoa proizvodnje do nivoa od oko 6.300 t mjesечно. Time je, zbog fiksnih troškova, povećana cijena koštanja proizvodnje po toni aluminijuma za oko 70 \$/t i sada iznosi 2.145 \$/t. Kako je cijena aluminijuma na berzi pala ispod 1.900 \$/t, KAP sa ovim nivoom proizvodnje trpi dodatne gubitke i nije u mogućnosti obezbijediti sredstva po osnovu utrošene električne energije. Takođe, ukazao je da KAP ne može da opstane poslujući na bazi ekonomski cijene struje i da KAP sa proizvodnjom od 50.000 tona godišnje predstavlja mnogo manji problem za EPCG iz razloga što za proizvodnju te količine KAP ne mora da uvozi električnu energiju. To, po mišljenju ministra, znači da se dolazi u situaciju da se KAP snabdijeva strujom po cijeni od 34,7 € u ovoj godini, umjesto po cijeni od 34,7 plus cijena iz uvoza koja je mnogo viša.

U odnosu na Izvještaj poslovanja KAP-a za 2011. godinu, naveo je da je osnovni rezultat poslovanja KAP-a u 2011. godini bolji nego u 2010. godini i da je poslovanje ove kompanije u predhodnoj godini bilo visoko opterećeno dugovima.

II Tokom rasprave postavljena su pitanja koja su se odnosila na: visinu novčanog iznosa pokretanja arbitražnog postupka za preuzimanje akcija KAP-a od CEAC-a i EN+ grupe kao i realizaciju skupštinskog zaključka koji se odnosi na izradu nezavisne studije održivosti aluminijumske proizvodnje. Poslanike je interesovalo da li odvajanje TE Pljevlja iz energetskog lanca Crne Gore podrazumijeva da će svi dugovi koje je KAP imao prema EPCG preći na TE Pljevlja, a zatim te dugove preuzeti država i da li to znači da novi investitor u KAP-u neće plaćati dugove za struju, kao i kakva je sudbina garancija, koje su jedan od ključnih problema, i u kojoj su fazi pregovori sa OTP i VTB bankom oko dinamike otplate po eventualnim garancijama KAP-a, koje su od ključnog značaja za stabilnost ekonomskog sistema Crne Gore, kao i kakva će biti pozicija ruskih partnera u KAP-u nakon 31. jula 2012. godine; koji je naredni korak Vlade povodom odustajanja revizorske kuće Ernest & Young od aranžmana.

III U raspravi o aktivnostima Vlade u cilju realizacije skupštinskih zaključaka iznijeta su različita mišljenja i stavovi koji se mogu rezimirati na sljedeći način:

² Due Diligence je jedan od ključnih koraka u procesu kupovine nekog društva i podrazumjeva procjenu ugovaranja s komercijalnog, financijskog i pravnog aspekta.

- a) Inicijativu pokrenutu na Odboru za ekonomiju, finansije i budžet da Državna revizorska institucija, koja je Planom rada revizija za 2011. godinu trebalo da uradi reviziju državnih garancija izdatih od strane Vlade Crne Gore, među kojima su i garancije izdate za kredite KAP-a, bude na odgovarajući način uključena u izradu revizije poslovanja KAP-a u prethodnom periodu, treba realizovati. U prilog navedenom ide i dopis Odbora za ekonomiju, finansije i budžet, od 16. jula 2012. godine, kojim je predložen zajednički sastanak Odbora, Ministarstva finansija, Ministarstva ekonomije i Državne revizorske institucije, na kome bi se dogovorio model uključivanja ove institucije u reviziju poslovanja KAP-a.
- b) Iz pisane Informacije vidi se da i dalje postoji dilema u odnosu na ključnu tačku Zaključaka, a to je raskid ugovora sa CEAC-om gdje i nakon pet mjeseci saradnja nije raskinuta. Zabrinjavajuće je to što su radnici Prerade stupili u štrajk. Takođe, zabrinjavajuće je i da se zbog smanjenja snabdijevanja električnom energijom KAP-a, rad i proizvodnja ostvaruju na nižem nivou, koja opet povećava fiksne troškove proizvodnje i gdje se na ovom nivou sa smanjenim snabdijevanjem ostvaruje gubitak.
- c) Bilo je mišljenja da je jedan od najvećih problema situacije u KAP-u i ugovor sa Glenkorom koji je produžen tokom prošle godine kada je već počela diskusija oko definisanja budućnosti KAP-a. Istaknuto je da je opstanak KAP-a jedino moguć uz posebno definisan izvor električne energije, ali i postavljena dilema koji bi to bio kapacitet.
- d) Pored razrađenog modela arbitražnog postupka, treba razraditi i preostale modele koji ne izlaze iz okvira skupštinskih zaključaka, prije svega model stecaja. Navedeno je i da nedostaje podatak da li postoji i koliki bi bio rizik da Crne Gora izgubi arbitražni spor. Zainteresovanost renomiranih svjetskih kompanija za preuzimanje KAP-a ocijenjena je pozitivnom i ohrabrujućom, ali treba sagledati i preostale alternative. Konstatovano je i da potencijalnim partnerima ne treba postavljati nove ciljeve nego se fokusirati na riješenje osnovnih problema u KAP-u.
- e) Odbor je, na bazi informacija sa sjednice, a imajući u vidu aktivnosti Vlade u odnosu na pregovore sa OTP i VTB bankom kako garancije ne bi bile aktivirane, ukazao na mogućnost aktiviranja istih na jesen 2012. godine.

